

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

**Fakulta lesnická
a dřevařská**

**Sociologické šetření veřejného mínění týkající se
vzniku Národního parku Křivoklátsko**

Bakalářská práce

Autor: Jakub Teyrovský

Vedoucí práce: doc. Mgr. Ing. Roman Sloup, Ph.D.

2025

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Sociologické **šetření veřejného mínění týkající se vzniku Národního parku Křivoklátsko**“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil, a které jsem rovněž uvedl na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědom, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědom, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne:

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doc. Mgr. Ing. Romanu Sloupovi, Ph.D. za ochotu při vedení mé práce a zároveň za všestrannou pomoc a čas, který mi věnoval při práci na dané problematice.

Sociologické šetření veřejného mínění týkající se vzniku Národního parku Křivoklátsko

Souhrn

Cílem této bakalářské práce bylo prostřednictvím sociologického šetření zjistit postoje veřejnosti žijící na území, kterého by se potenciálně týkalo vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. K získání relevantních dat byl využit strukturovaný dotazník, který byl distribuován mezi obyvatele dané oblasti. Výsledky dotazníkového šetření byly následně analyzovány a porovnány s výsledky obdobného šetření provedeného v roce 2016.

Hlavní pozornost byla věnována názorům místního obyvatelstva na možný vznik národního parku a na vnímanou účinnost současné ochrany přírody v dané lokalitě.

Z aktuálního šetření z roku 2024 vyplynulo, že většina obyvatel Křivoklátska si vyhlášení národního parku nepřeje. Domnívají se, že ochrana území je dostatečně zajištěna prostřednictvím stávající chráněné krajinné oblasti, národních přírodních rezervací a přírodních rezervací. Přínosem práce je aktuální pohled na veřejné mínění, který může posloužit jako podklad pro další rozhodování o ochraně tohoto území.

Klíčová slova: národní park, CHKO, Křivoklátsko, sociologické šetření, obyvatelé

Sociological survey of public Opinion regarding the Creation of the Křivoklátsko National Park

Summary

The aim of this bachelor thesis was to examine public attitudes towards the potential designation of the Křivoklátsko National Park through a sociological survey. To gather relevant data, a structured questionnaire was distributed among residents of the affected area. The collected data were subsequently analyzed and compared with the results of a similar survey conducted in 2016.

The main focus was placed on the opinions of local inhabitants regarding the possible establishment of the national park and their perception of the effectiveness of existing nature protection measures in the area.

The results of the 2024 survey revealed that the majority of Křivoklátsko residents do not support the creation of a national park. They believe that the protection of the area is already adequately ensured through the existing protected landscape area, national nature reserves, and nature reserves. The thesis provides a current perspective on public opinion, which may serve as a foundation for further decision-making concerning the protection of this area.

Keywords: national park, CHKO, Křivoklátsko, sociological surveys, residents

Obsah

1. ÚVOD.....	10
2. CÍL PRÁCE	11
3. ZÁKLADNÍ POJMY.....	12
3.1. ÚVOD DO SOCIOLOGIE	12
3.2. SBĚR DAT, PŘÍSTUPY A NÁSLEDNÉ ZPRACOVÁNÍ	12
3.3. ZÁKLADNÍ TECHNIKY.....	13
3.3.1. <i>Dotazník</i>	13
3.3.2. <i>Anketa</i>	14
3.3.3. <i>Rozhovor</i>	14
3.3.4. <i>Sociometrické měření:</i>	14
3.3.5. <i>Pozorování</i>	15
3.3.6. <i>Studium písemných pramenů</i>	15
3.3.7. <i>Testování</i>	15
3.3.8. <i>Technika časových rozvrhů</i>	16
3.3.9. <i>Komparace</i>	16
4. OCHRANA PŘÍRODY V ČR	17
4.1. ZVLÁŠTNĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ	17
4.1.1. <i>Národní parky (NP)</i>	18
4.1.2. <i>Chráněná krajinná oblast (CHKO)</i>	19
4.1.3. <i>Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko</i>	19
4.1.4. <i>Národní přírodní rezervace (NPR)</i>	20
4.1.5. <i>Národní přírodní památka (NPP)</i>	21
4.1.6. <i>Přírodní rezervace (PR)</i>	21
4.1.7. <i>Přírodní památka (PP)</i>	21
4.1.8. <i>Soustava Natura 2000</i>	21
4.2. LESNICKÝ PARK (SAMOSTATNÁ KAPITOLA)	22
4.2.1. <i>Lesnický park Křivoklátsko</i>	22
5. METODIKA.....	24
5.1.1. <i>Cíl výzkumu</i>	24
5.1.2. <i>Výzkumná metoda</i>	24
5.1.3. <i>Výběr respondentů</i>	24
5.1.4. <i>Sběr dat</i>	24
5.1.5. <i>Analýza dat</i>	24
5.1.6. <i>Omezení výzkumu</i>	25
6. VÝSLEDKY SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ 2024	26
6.1. POSTOJ RESPONDENTŮ K VYHLÁŠENÍ NP KŘIVOKLÁTSKO.....	27
6.2. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ RESPONDENTŮ NA STÁVAJÍCÍ OCHRANU KŘIVOKLÁTSKA A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ.....	32
6.3. STRUČNÉ VYJÁDRĚNÍ RESPONDENTŮ K PORUŠENÍM PRAVIDEL OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	33
6.4. IDENTIFIKAČNÍ ČÁST	33
6.5. INDIVIDUÁLNÍ NÁZORY RESPONDENTŮ	35

7. SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ Z LET 2016 A 2024	36
7.1. SROVNÁNÍ POSTOJŮ RESPONDENTŮ K POSÍLENÍ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ 36	
7.2. ZÁVĚREČNÉ POROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	44
7.3. KOMPARACE IDENTIFIKAČNÍ ČÁSTI.....	45
8. DISKUSE	47
9. ZÁVĚR	49
10. SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ	51
11. SEZNAM PŘÍLOH	56

Seznam obrázků

Obrázek 1 Přehled národních parků, datum vyhlášení a rozloha, (dostupné z:

<https://slideplayer.cz/slide/2788145/>

Obrázek 2 Informační cedule – Národní přírodní rezervace Týřov, (dostupné z:

<https://fajnvylety.cz/odhalte-hrad-tyrov-a-jeho-romanticky-puvab-trosek-nad-rekou-berounekou>

Seznam grafů

Graf 1 Grafické zobrazení otázky „Souhlasíte s vyhlášením národního parku?“

Seznam tabulek

Tabulka 1 Souvislost otázek č. 4, č. 5, č. 6, č. 7

Tabulka 2 Otázky zaměřené na příjmy obcí, ekonomické ztráty a dotace

Tabulka 3 Porovnání otázek č. 3, č. 11, č. 13

Tabulka 4 Otázky související s Lesnickým parkem Křivoklátsko

Tabulka 5 Otázky týkající se vzniku Národního parku Křivoklátsko

Tabulka 6 Pohlaví respondentů

Tabulka 7 Věková kategorie respondentů

Tabulka 8 Maximální dosažené vzdělání respondentů

Tabulka 9 Povolání respondentů

Tabulka 10 Bydliště respondentů

Tabulka 11 Porovnání otázky o případném vzniku NP z roku 2024 a 2016

Tabulka 11 Porovnání otázky s pravděpodobným zvětšením území I. zóny z roku 2024 a 2016

Tabulka 12 Porovnání otázky č. 3 a č. 4 z roku 2024 a 2016

Tabulka 13 Porovnání otázky č. 5 a č. 16 z roku 2024 a 2016

Tabulka 14 Porovnání otázky č. 6 a č. 14 z roku 2024 a 2016

Tabulka 15 Porovnání otázky zabývající se možnou ztrátou zaměstnání z roku 2024 a 2016

Tabulka 16 Porovnání otázky č. 8, č. 9 a č. 10 z roku 2024 a 2016

Tabulka 17 Porovnání otázek č. 11, č. 12 a č. 13 z roku 2024 a 2016

Tabulka 18 Porovnání otázky č. 15, č. 17 a č. 18 z roku 2024 a 2016

Tabulka 19 Porovnání otázky č. 19 a č. 20 z roku 2024 a 2016

Tabulka 20 Procentuální rozdělení obyvatel dle bydliště z roku 2024 s otázky o případném vzniku národního parku

Tabulka 21 Demografie obyvatel

Seznam zkratk

NP – národní park

CHKO – chráněná krajinná oblast

NPR – národní přírodní rezervace

PR – přírodní rezervace

NPP – národní přírodní památka

PP – přírodní památka

MŽP – ministerstvo životního prostředí

ČR – Česká republika

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EU – Evropská unie

GDPR – General Data Protection Regulation (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů)

ČT – Česká televize

AV ČR – Akademie věd České republiky

apod. – a podobně

např. – například

tj. – to je

1. Úvod

V dnešní době si lidé musí uvědomit, že příroda není pouze zdrojem materiálních statků, ale hlavně klíčovým prvkem pro udržitelný rozvoj a dlouhodobou prosperitu společnosti. Ochrana přírody je základní hodnotou, která by měla být podporována na individuální i společenské úrovni a v závislosti na to vznikají různé formy ochrany přírody, jako jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace, přírodní památky a další formy, které mají za cíl zachovat biodiverzitu, krajinnou hodnotu a ekologickou stabilitu.

Vznikají tak prostředí, která nabízejí ideální podmínky pro rekreaci a turistiku. Tato místa poskytují lidem možnost odpočinku, objevování nových druhů rostlin a zvířat a také navštěvování hradů a zámků, které odrážejí bohatou historii naší země.

Vznik Národního parku Křivoklátsko by potenciálně zajistil zvýšenou úroveň ochrany přírody a mohl by současně vést ke zvýšenému turistickému ruchu. Tato iniciativa by však zároveň měla značný dopad na životní podmínky obyvatel této oblasti. Proto je nezbytné klást si otázku, zda je v současné době již existující ochrana tohoto území dostatečná a zda je oprávněná potřeba zavést další formu ochrany přírody.

V rámci toho, vzniklo dané sociologické šetření, které má za cíl zjistit názor tamního obyvatelstva na tuto problematiku.

Dané téma bakalářské práce jsem si vybral, jelikož mě toto téma zaujalo a chtěl jsem se dozvědět ohledně jisté problematiky více.

2. Cíl práce

Cílem této bakalářské práce bude provedení sociologické šetření na vybraném vzorku obyvatel v uvedené oblasti podle dotčených katastrálních území se zaměřením především na názory obyvatel na současný stupeň ochrany přírody a předpokládanou změnu na Národní park Křivoklátsko. Bude provedena také komparace s podobným šetřením, které bylo uskutečněno v roce 2016 v oblasti Křivoklátsko.

3. Základní pojmy

3.1. Úvod do sociologie

Sociologie se řadí mezi disciplíny sociálních věd, které systematicky zkoumají společenské jevy, vztahy a procesy. Oproti jiným společenskovědním oborům se zaměřuje na komplexní studium společnosti jako celku. Usiluje o to, aby na základě různých úhlů pohledu poskytla co nejucelenější obraz společenské reality, přičemž se snaží abstrahovat od dílčích a izolovaných aspektů (Novotná, 2008).

Charakteristickým rysem sociologického přístupu je schopnost zkoumat jednotlivé fenomény v jejich vzájemných souvislostech a vždy v kontextu širší sociální reality. Sociologie neusiluje jen o podrobnou analýzu jednotlivých jevů, ale zejména o pochopení toho, jak spolu souvisejí a jak fungují v rámci širšího společenského celku (Jandourek, 2020).

3.2. Sběr dat, přístupy a následné zpracování

Při volbě konkrétních metod, technik sběru dat a jejich následného zpracování je klíčové dbát apel nejen na cíl výzkumu, ale i povahu zkoumaného jevu, možnosti výzkumníka a případná omezení, jako jsou technické, časové či finanční limity. V řadě případů je nezbytné spolupracovat s odborníky z příbuzných oblastí. Například z oblasti psychologie, pedagogiky nebo ekonomie a zároveň využít dostupné technické prostředky, jako jsou počítače nebo online systémy určené ke sběru dat, například dotazníky (Disman, 2011; Miovský, 2006).

V sociologii se při výzkumu nejčastěji pracuje buď s kvalitativním, nebo kvantitativním přístupem. Kvalitativní výzkum se zaměřuje na hloubkovou interpretaci dat a porozumění významům, které účastníci přisuzují svému jednání, zatímco kvantitativní výzkum pracuje s číselnými daty a testuje hypotézy na základě měřitelných ukazatelů. V praxi však dochází i k častému využívání smíšeného designu (mixed methods), který kombinuje oba přístupy. Tento způsob umožňuje hlubší porozumění zkoumanému jevu a propojení kvalitativního vhledu s kvantitativními důkazy (Silverman, 2005; Miovský, 2006).

3.3. Základní techniky

- Studium písemných pramenů
- Pozorování
- Rozhovor
- Anketa
- Dotazník
- Technika časových rozvrhů
- Sociometrické měření
- Testování

(Řeháková, 2006)

Výběr konkrétní techniky je důležitý, abychom co nejpřesněji zaznamenali buď reálné chování lidí, nebo jejich postoje, názory a zkušenosti. Některé techniky pracují s tím, co lidé říkají, jiné naopak s tím, co skutečně dělají. Každý výzkumný nástroj má ale své hranice. Je důležité zohlednit, jak moc se na něj můžeme spolehnout (reliabilita), jak přesně měří to, co chceme měřit (validita), a jak věrohodné výsledky vůbec poskytuje (spolehlivost). Tyto otázky jsou důležité hlavně tehdy, když chceme srovnávat výsledky různých výzkumů nebo opakovat ten stejný (Řeháková, 2006; Disman 2011).

Pravidla pro použití jednotlivých metod a technik jsou podrobně rozpracovaná v odborné literatuře, kde se klade důraz právě na to, aby výzkumník věděl, jaké nástroje by měl použít v jaké situaci a jak by měl správně interpretovat získaná data (Řeháková, 2006; Disman 2011).

3.3.1. Dotazník

Při sestavení dotazníku je klíčové si uvědomit, že styl, kterým jsou otázky formulovány, ovlivňuje nejen pochopení ze strany respondenta, ale i způsob, jakým na ně odpovídá. Co výzkumník považuje za jasné, může být vnímáno zcela odlišně, a to nejen podle vzdělání, ale i kulturních zkušeností či osobního nastavení respondenta (Čermák, 2004).

I drobné posuny ve formulaci otázky mohou znamenat rozdíl ve výsledné odpovědi. Otázky mohou být neúmyslně návodné, zatěžující nebo nesrozumitelné, což

vede k nechtěnému zkreslení výsledků. Výzkumník by proto měl přistupovat k návrhu otázek jemně a testovat je ještě před sběrem dat. Důležité je klást apel i na samotný kontext dotazování, ať už je to atmosféra, forma komunikace i vztah s respondentem (Čermák, 2004).

Kromě samotné formulace otázek je podstatná také motivace respondenta odpovídat. Pokud otázky působí příliš strojeně, neautenticky nebo dokonce manipulativně, může to vést k odtažitým či neupřímným odpovědím. Důvěryhodnost a přirozenost výzkumné situace jsou tedy stejně důležité jako správně zvolená metoda (Čermák, 2004).

3.3.2. Anketa

Při využití anket je potřeba počítat s velmi nízkou návratností, což představuje zásadní omezení této metody. Výsledky mohou být výrazně zkreslené kvůli tomu, že odpovídají převážně lidé, kteří mají k tématu silný názor nebo jsou motivovaní se zapojit. Kvůli tomu nejsou výsledky úplně přesné, protože nerepresentují celou populaci (Remr, 2010).

Zvlášť u anket publikovaných v médiích nebo online je obtížné ověřit, kdo se výzkumu skutečně účastní a zda odpovědi opravdu odrážejí názory širší veřejnosti. Anketu je proto vhodné chápat spíše jako doplňkový nástroj, který může nabídnout orientační vhled, ale neumožňuje spolehlivě zobecňovat závěry na celou populaci (Remr, 2010).

3.3.3. Rozhovor

U rozhovoru je důležité vybrat vhodné tazatele a dobře je připravit, aby věděli, jak správně postupovat. Záleží také na tom, kde a kdy se rozhovor odehrává, ať už z pohledu prostředí i času, kdy tyto atributy mohou mít vliv na to, jak se respondent cítí a jak otevřeně odpovídá (Hendl, 2005).

3.3.4. Sociometrické měření:

Sociometrie se využívá ke zjištění vztahů mezi jednotlivci v rámci skupiny. Díky této metodě lze zjistit, kdo má ve skupině silné sociální vazby a kdo je spíš v pozadí nebo

méně zapojený. Emoce a mezilidské vazby hrají při analýze skupinové dynamiky klíčovou roli (Moreno, 1953).

Vzhledem k citlivé povaze získaných informací je nezbytné, aby sběr dat probíhal diskrétně a důvěrně. Neetické zacházení s odpověďmi může narušit vztahy ve skupině a ovlivnit její další fungování. Výsledky by proto měly být využity výhradně pro výzkumné nebo diagnostické účely (Hendl, 2005).

3.3.5. Pozorování

Pozorování je metoda, při které výzkumník sleduje chování lidí nebo skupin přímo v prostředí, kde se přirozeně pohybují. Může probíhat buď tak, že lidé vědí, že jsou pozorováni, nebo naopak skrytě. Pozorování může být přesně naplánované, ale někdy se jen sleduje, co se přirozeně děje (Hendl, 2005).

Etické otázky se u této metody objevují hlavně tehdy, když lidé nevědí, že jsou sledováni. To může ovlivnit nejen samotné chování, ale i důvěru k výzkumníkovi. Proto je důležité přemýšlet nad tím, jak moc je zásah do soukromí oprávněný, a vše dělat v souladu s etickými pravidly (Hendl, 2005).

3.3.6. Studium písemných pramenů

Pokud není možné získat odpovědi přímo od respondentů nebo je nelze pozorovat, může být vhodnou alternativou studium písemných pramenů. I když je tato metoda časově náročnější, často přináší velmi přesné a relevantní informace. Aby ale bylo možné s dokumenty efektivně pracovat, je důležité se v nich dobře orientovat a rozumět jejich obsahu (Szczeпаński, 1970).

3.3.7. Testování

Testování se používá k tomu, abychom zjistili, jestli mezi sledovanými jevy existuje nějaký vztah. Obvykle vycházíme z hypotézy, kterou se snažíme buď potvrdit, nebo vyvrátit. K tomu slouží různé nástroje, jako jsou znalostní testy nebo dotazníkové škály, které pomáhají porovnávat odpovědi mezi lidmi nebo skupinami (Hendl, 2005).

3.3.8. Technika časových rozvrhů

Tato technika slouží ke sledování toho, jak lidé během dne využívají svůj pracovní čas. Obvykle se používá v pracovním prostředí, kde pomáhá zjistit, kde dochází ke ztrátám nebo neefektivnímu využívání času. Zaznamenává se například, kolik času lidé věnují konkrétním činnostem, přestávkám nebo neproduktivním úsekům dne. Jejím cílem je zlepšit organizaci práce a zabránit plýtvání (Szczeпаński, 1970).

3.3.9. Komparace

Komparace je chápána jako způsob myšlení, při kterém jsou různé jevy porovnávány a je zjišťováno, v čem se sobě podobají a v čem se liší. Aby mohlo být srovnání považováno za smysluplné, je třeba dodržet několik pravidel. Nejprve by měly být porovnávány pouze jevy, které jsou si typově blízké a srovnatelné. Dále je nezbytné přesně stanovit, co má být předmětem srovnání, tedy zda jde o objekty, vlastnosti nebo procesy. Nakonec je vhodné zohlednit také širší souvislosti a kontext, v jejichž rámci se srovnávané jevy vyskytují, protože ty mohou ovlivnit výsledek komparace (Disman, 2011).

4. Ochrana přírody v ČR

Ochrana přírody a krajiny v České republice je právně upravena prostřednictvím zákona č. 114/1992 Sb. Cílem zákona je zajistit udržení a obnovu přírodní rovnováhy, ochranu druhové rozmanitosti, přírodních hodnot a estetických kvalit krajiny. Součástí právní úpravy je také snaha o šetrné hospodaření s přírodními zdroji. Ustanovení zákona se vztahují na celé území České republiky a jejich smyslem je vytvořit systém ochrany přírody v souladu s právem Evropské unie, zejména v rámci soustavy Natura 2000. Realizace této ochrany je zajišťována ve spolupráci s krajskými úřady, obcemi, vlastníky a správci pozemků, přičemž jsou zohledňovány i hospodářské, sociální a kulturní podmínky jednotlivých oblastí (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.).

S důrazem na princip udržitelného využívání přírodních zdrojů a ochranu biologické rozmanitosti byly zavedeny různé formy ochrany přírody. Tyto formy jsou stanoveny zákonem a systematicky rozděleny do jednotlivých kategorií zvláště chráněných území (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.).

4.1. Zvláště chráněná území

V rámci systému ochrany přírody v České republice byla zvláštní ochrana území vymezena jako klíčový nástroj k ochraně přírodních hodnot. Tato území byla rozdělena na velkoplošná a maloplošná zvláště chráněná území podle jejich rozsahu a významu (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.).

Mezi velkoplošná zvláště chráněná území byly zařazeny národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO). Tato území byla určena k ochraně rozsáhlých přírodních celků s mimořádnými přírodními a krajinnými hodnotami (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.).

Jako maloplošná zvláště chráněná území byly stanoveny následující kategorie: národní přírodní rezervace (NPR), národní přírodní památky (NPP), přírodní rezervace (PR) a přírodní památky (PP). Tato území byla vymezena na základě přítomnosti specifických přírodních jevů, ohrožených druhů nebo jedinečných ekosystémů, jejichž zachování je považováno za veřejný zájem (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.).

4.1.1. Národní parky (NP)

Národní parky jsou chápány jako rozsáhlá území s výjimečnou přírodní hodnotou, jejichž ochrana je zajišťována na základě národního nebo mezinárodního významu. Většinu těchto území tvoří přírodní ekosystémy, které byly lidskou činností ovlivněny jen velmi málo. Národní parky jsou zařazeny mezi zvláště chráněná území s nejvyšším stupněm ochrany (Patzelt, 2011).

Každý národní park je spravován samostatným správním orgánem a řízen podle specifických zásad péče o přírodní prostředí, včetně návštěvních řádů. V současné době byly na území České republiky zřízeny čtyři národní parky. Tato území jsou dále členěna do tří zón ochrany přírody, přičemž nejpřísnější režim je aplikován v první zóně (Patzelt, 2011).

Součástí ochrany národního parku je rovněž vymezení ochranného pásma, jehož účelem je omezit vliv vnějších rušivých faktorů. Tato pásma mohou zahrnovat oblasti s rekreační nebo sportovní infrastrukturou, průmyslovými provozy nebo intenzivním zemědělstvím, jejichž činnost by mohla negativně ovlivnit chráněné jádrové území parku (Patzelt, 2011).

NÁRODNÍ PARK	ROK VYHLÁŠENÍ	ROZLOHA V HA
Krkonošský národní park	1963	36 300
Národní park Podyjí	1991	6 300
Národní park Šumava	1991	69 000
Národní park České Švýcarsko	2000	7 900

Obr. 1 Přehled národních parků, datum vyhlášení a rozloha (Slideplayer.cz, 2024).

4.1.2. Chráněná krajinná oblast (CHKO)

V souladu s ustanoveními zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jsou chráněné krajinné oblasti definovány jako „*rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení.*“ Hospodářské využívání těchto území je organizováno podle odstupňovaných zón ochrany, s cílem udržovat a zlepšovat přírodní stav a zajišťovat optimální ekologické funkce. Rekreační využití je povoleno, avšak s podmínkou, aby nepoškozovalo přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí. V současné době existuje v České republice celkem 26 chráněných krajinných oblastí (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.; AOPK, 2024).

4.1.3. Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko

Křivoklátsko je vnímáno nejen jako malebná krajina, ale také jako území s významnými kulturními hodnotami. Oblast byla zpopularizována především díky filmovým adaptacím děl spisovatele Oty Pavla. O zařazení tohoto území mezi národní parky se uvažuje již od doby jeho vyhlášení jako CHKO a diskuse o této možnosti nadále přetrvávají (Culek, 2005).

V roce 1977 byl region Křivoklátska zařazen mezi biosférické rezervace UNESCO kvůli mimořádně vysokým přírodovědeckým hodnotám. Následně v roce 1978 bylo území oficiálně vyhlášeno chráněnou krajinnou oblastí. Původní vyhláška je v současnosti považována za zastaralou a její aktualizace je řešena v rámci Plánu péče o CHKO Křivoklátsko na období 2017–2026 (AOPK ČR, 2024; CHKO Křivoklátsko, 2024).

Od roku 1979 byl zahájen rozsáhlý přírodovědecký výzkum oblasti, který probíhal pod vedením různých výzkumných institucí a bez jednotné koordinace. Výsledky výzkumu potvrdily výjimečné postavení Křivoklátska jako jednoho z nejlépe prozkoumaných chráněných území ve střední Evropě (Kolbek, 2003).

CHKO Křivoklátsko se nachází na západním okraji středních Čech a zasahuje do pěti okresů. Celková rozloha činí 628 km². V rámci území se nachází 27 maloplošných zvláště chráněných území, z nichž čtyři jsou vyhlášeny jako národní přírodní rezervace.

Tyto rezervace zauímají pibližně 778 ha, což představuje zhruba 2 % rozlohy CHKO (AOPK ČR, 2024).

4.1.4. Národní přírodní rezervace (NPR)

Národní přírodní rezervace je vymezena v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny jako „menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku.“ Vymezení a základní ochranné podmínky národních přírodních rezervací (NPR) jsou pevně stanoveny v právním rámci, konkrétně v §28 až §32 zákona o ochraně přírody a krajiny. Tyto ustanovení zakazují veškeré aktivity, které by mohly poškodit či zničit přírodní objekt, zahrnující například vstupování mimo vyznačené cesty či táboření. Samotné zřizování NPR spadá do pravomoci Ministerstva životního prostředí České republiky, které má pravomoc poskytnout výjimky z uvedených podmínek ochrany v případě potřeby. V současné době je na území České republiky vyhlášeno celkem 110 národních přírodních rezervací, mezi známé patří např. Žofínský prales, šumavský Boubínský prales či pralesovitá rezervace Hojná voda (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.; AOPK ČR 2024).

Obrázek č. 2 Informační cedule – Národní přírodní rezervace Týřov (fajnvylety.cz, 2024).

4.1.5. Národní přírodní památka (NPP)

Národní přírodní památka je dle §35 zákona definovaná jako „*přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk.*“ Národní přírodní památku (NPP) vyhláší orgán ochrany přírody (OOP) a stanovuje podrobné ochranné podmínky. Primární ochranou je zákaz jakékoliv činnosti, která by mohla poškodit nebo zničit předmět ochrany. V současné době existuje 125 národních přírodních památek v České republice (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.; AOPK ČR 2024).

4.1.6. Přírodní rezervace (PR)

Přírodní rezervace (PR) představuje maloplošnou formu ochrany přírody a klíčovým aspektem je zde postup při vyhlášení. I když má Ministerstvo životního prostředí pravomoc vyhlášovat národní přírodní rezervace a národní přírodní památky vyhláškou, vyhlášení přírodní rezervace je v pravomoci krajských úřadů nebo Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR). Krajské úřady vyhláší přírodní rezervace nařízením v obvodu svého územního působení. Aktuálně v ČR máme 818 přírodních rezervací, kdy mezi nejznámější patří: Prokopské údolí, Obora Hvězda a Radotínské údolí (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.; AOPK ČR 2024).

4.1.7. Přírodní památka (PP)

Přírodní památka (PP) je též vyhlášovaná krajskými úřady nebo agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR), obdobná s národní přírodní památkou (NPP), jen její význam je pouze regionální. Tato kategorie zahrnuje největší počet maloplošných zvláště chráněných území, přičemž pod ochranou stojí 1622 přírodních útvarů (Česko, zákon č. 114/1992 Sb.; AOPK ČR, 2024).

4.1.8. Soustava Natura 2000

Soustava Natura 2000 je tvořena chráněnými územími, která byla vymezena všemi členskými státy Evropské unie podle jednotných principů. Jejím cílem je zajistit ochranu vybraných druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z hlediska evropské biodiverzity považovány za nejcennější, nejvíce ohrožené či vzácné,

případně omezené svým výskytem na specifické oblasti v rámci Evropy (Natura 2000, 2023a).

Zřízení soustavy Natura 2000 bylo nařízeno dvěma základními právními předpisy Evropské unie. Prvním z nich je Směrnice Rady č. 92/43/EHS, známá jako „směrnice o stanovištích“, která se zaměřuje na ochranu přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a rostlin. Druhým předpisem je Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/147/ES (která nahradila původní směrnici 79/409/EHS), známá jako „směrnice o ptácích“, jež se vztahuje na ochranu volně žijících ptačích druhů (Natura 2000, 2023b).

4.2. Lesnický park (samostatná kapitola)

Lesnický park představuje specifický přístup k hospodaření v krajině, kde se klade důraz na dobrovolnou spolupráci vlastníků a správců lesů. Tento koncept není právně zakotven v zákoně o ochraně přírody a krajiny, a proto nepředstavuje formu zákonné ochrany území. Místo toho jde o iniciativu, která usiluje o trvale udržitelné lesní hospodaření na základě dohody a vzájemné spolupráce. Hlavním cílem lesnických parků je rovnovážný rozvoj ekologických, ekonomických a sociálních funkcí lesa, při respektování přírodních, kulturních a krajinných hodnot území. Důraz je kladen na šetrné využívání krajiny, zachování biodiverzity a dlouhodobou udržitelnost lesních ekosystémů (Lesy ČR, 2024).

4.2.1. Lesnický park Křivoklátsko

Lesnický park Křivoklátsko, založený 13. května 2010, se stal vůbec prvním lesnickým parkem v České republice. Iniciativa vzešla ze základní pobočky České lesnické společnosti v Křivoklátě, která spojila jednotlivce a instituce se zájmem o odpovědné hospodaření v krajině. Území parku zahrnuje přibližně 16 994 hektarů v oblasti Křivoklátska, známé svým přírodním bohatstvím a kulturní historií (Lesy ČR, 2024).

Primárním posláním tohoto konkrétního parku je zachovat unikátní charakter zdejší krajiny, podpořit rozvoj regionu a udržet pracovní příležitosti pro místní obyvatele. Významná je také snaha o zachování lesnické tradice, která je nedílnou součástí kulturního dědictví regionu. Lesnický park Křivoklátsko tak ukazuje, že i bez legislativní

ochrany lze prostřednictvím dobrovolné spolupráce efektivně pečovat o krajinu a podpořit její udržitelný rozvoj (Lesy ČR, 2024).

5. Metodika

Tato kapitola popisuje metody a postupy použité při výzkumu veřejného mínění o možném vzniku Národního parku Křivoklátsko a jeho komparaci s výsledky obdobného šetření z roku 2016.

5.1.1. Cíl výzkumu

Cílem výzkumu bylo zjistit aktuální postoje obyvatel a uživatelů území potenciálního Národního parku Křivoklátsko k jeho vyhlášení a porovnat je s výsledky výzkumu z roku 2016.

5.1.2. Výzkumná metoda

Byl použit kvantitativní výzkumný přístup prostřednictvím dotazníkového šetření. Dotazníky byly distribuovány osobním oslovením respondentů v lokalitách, kterých by se potenciální vyhlášení národního parku přímo dotklo.

5.1.3. Výběr respondentů

Cílovou skupinou byli trvalí obyvatelé daného území nebo osoby, které území pravidelně využívají. Výběr respondentů probíhal metodou náhodného výběru v terénu. Nejprve byli osloveni náhodní kolemjdoucí a dotázáni, zda splňují některé z kritérií (trvalý pobyt či pravidelné využívání území). V případě kladné odpovědi byli požádáni o účast na výzkumu.

5.1.4. Sběr dat

Po souhlasu respondenta mu byl předán dotazník, přičemž byl seznámen s účelem šetření. Během vyplňování dotazníku byl výzkumník k dispozici pro případné dotazy, aby bylo minimalizováno riziko nepochopení otázek a maximalizována kvalita odpovědí.

5.1.5. Analýza dat

Po ukončení sběru dat byla data zadána do programu Microsoft Office Excel, kde byla provedena jejich analýza. Výsledky byly následně porovnány s výsledky výzkumu

z roku 2016, přičemž komparace umožnila identifikovat případné změny ve veřejném mínění.

5.1.6. Omezení výzkumu

Mezi hlavní omezení výzkumu patří použití náhodného výběru respondentů, což nemusí plně zajistit reprezentativnost vzorku. Dále mohlo dojít k určité míře zkreslení odpovědí v důsledku přímého kontaktu s výzkumníkem.

6. Výsledky sociologického šetření 2024

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit postoje obyvatel k možnému vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Výzkum byl proveden v obcích, kterých by se potenciální vyhlášení NP přímo dotklo, konkrétně v Nižboru, Chyňavě, Bratronicích, Bělči, Zbečně, Sýkořici, Račicích, Roztokách, Branově, Hracholuskách, Hřebečnickách, Skryjích, Kublově, Broumech, Karlově Vsi, Novém Jáchymově, Otročiněvsi, Žloukovicích a Březové.

Dotazník byl vyhotoven ve formátu A4 a obsahoval pět tematických částí:

1. **Úvodní část** – První strana dotazníku obsahovala úvodní text, který respondenta uvedl do tématu šetření a objasnil účel výzkumu.
2. **Postoj k vyhlášení NP** – Tato sekce zkoumala názory respondentů na možné vyhlášení Národního parku Křivoklátsko a jeho potenciální dopady na obyvatele a další subjekty. Odpovědi byly strukturovány formou výběru z možností (ANO, NE, NEVÍM).
3. **Vnímání ochrany území** – Druhá část šetření se zaměřila na hodnocení současné úrovně ochrany území v rámci CHKO, národních přírodních rezervací a Přírodních rezervací. Respondenti vyjadřovali svůj názor na to, zda je stávající systém ochrany dostatečný, či zda by bylo vhodné přistoupit k vyšší úrovni ochrany formou vyhlášení národního parku. Odpovědi byly opět omezeny na tři varianty (ANO, NE, NEVÍM).
4. **Vnímání environmentálních problémů** – Třetí část dotazníku umožňovala respondentům heslovitě uvést, s jakými negativními jevy vůči životnímu prostředí se v oblasti nejčastěji setkávají, a zároveň specifikovat, jaká zlepšení očekávají v případě vyhlášení NP.
5. **Identifikační část** – Tato sekce sloužila ke sběru základních demografických údajů, jako je pohlaví, věk, dosažené vzdělání, současné povolání a informace o tom, zda respondent v oblasti trvale či přechodně pobývá.
6. **Otevřená otázka** – Poslední část dotazníku byla volná a umožňovala respondentům vyjádřit svůj názor či připomínky k tématu šetření.

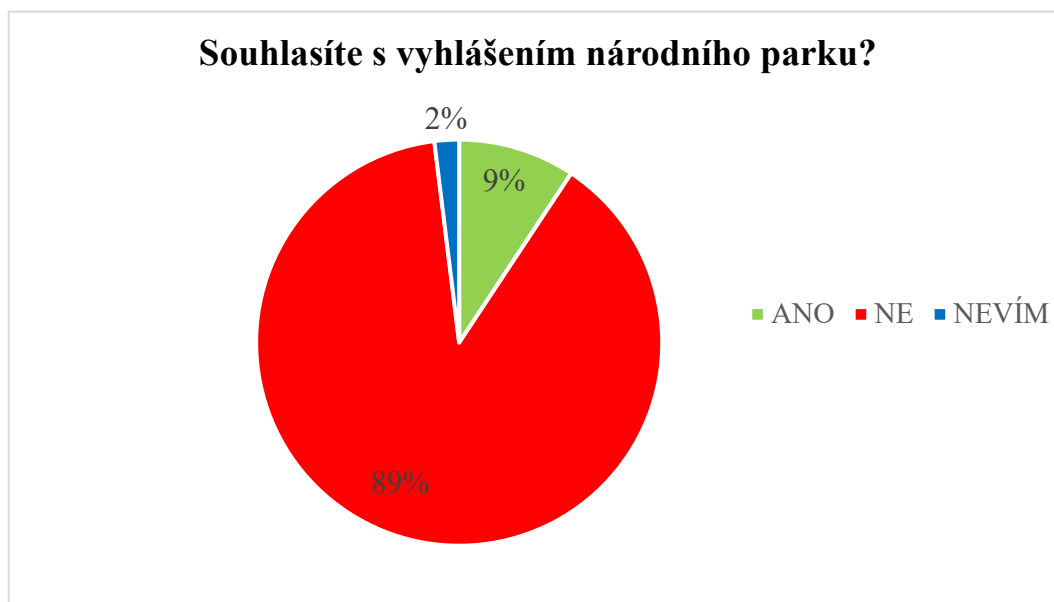
Dotazníkové šetření probíhalo po dobu osmi dnů, během nichž bylo osloveno více než 300 potenciálních respondentů. Z tohoto počtu bylo nakonec získáno 204 kompletně

vyplněných dotazníků. Odmítnutí účasti bylo způsobeno zejména časovými důvody respondentů, nezájmem o téma nebo nesplněním kritéria trvalého či přechodného pobytu v dotčeném území.

Výsledky dotazníkového šetření byly následně analyzovány a komparovány s obdobným výzkumem z roku 2016, což umožnilo identifikovat případné posuny ve veřejném mínění o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Dotazník je uveden v příloze.

6.1. Postoj respondentů k vyhlášení NP Křivoklátsko

První otázka byla pro respondenty klíčová, jelikož následně od této otázky se odvíjelo mentální nastavení na vyplnění zbylého dotazníku. S vyhlášením národního parku Křivoklátsko nesouhlasilo 88,73 % respondentů, pouze 9,31 % respondentů byla pro vyhlášení a odpověď „NEVÍM“ zaškrtno pouze 1,96 % všech respondentů. Z těchto výsledků vyplývá, že obyvatelé jsou aktuálně spokojeni se stavem ochrany a nechtějí zvýšit stupeň ochrany na národní park.

Graf 1 Grafické zobrazení otázky „Souhlasíte s vyhlášením národního parku?“

Druhá otázka se zabývá zvětšením území I. zóny a s tím spojený zákaz vstupu mimo vyznačené cesty. Tato otázka vyplývá primárně z první otázky a výsledky to potvrdily, jelikož se zřízením NP nesouhlasí 88,73 % a se zvětšením území I. zóny nesouhlasí 88,24 % obyvatel. To i poukazuje, že lidé jsou si vědomi, jaké následky by to pro ně mohlo mít. Více než polovina, tedy 52,94 % respondentů se domnívá, že cílový

stav lesa ponechaný v bezzásahovém území nebude odpovídat jejich představám. Celkem 24,02 % respondentů se domnívá, že ponechání lesa přirozenému bude odpovídat jejich představám. Naopak 23,04 % respondentů netušila, jak by daný les vůbec měl vypadat a zda by se slučoval s jejich představou.

U otázky č. 4 celkem 62,75 % je proti snížení možnosti získávání palivového dříví z místních zdrojů. U této otázky se pozastavilo více respondentů, kteří začali vést diskusi na téma, co by to pro ně ve výsledku znamenalo. Většina monologů byla o tom, že v dnešní době je dříví drahou surovinou a v případě omezení, by to silně zasáhlo jejich finanční rozpočet, se kterým dnes mají prostor disponovat.

S pořádáním hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí mimo vyhrazená místa a akce se souhlasem orgánu přírody v celém NP souhlasilo 61,76 % respondentů, zatímco 29,41 % s tímto nesouhlasilo z důvodu toho, že jsou zvyklí si pořádat vlastní akce, typu: pouť, pálení čarodějnic apod. a tyto omezení by jim to zakázaly.

Otázka č. 6 byla pro určitou skupinu lidí velice jasná, jelikož tato otázka poukazovala na to, zda by respondent souhlasil s dalším zpřísněním výkonu státní správy s ohledem na vyšší stupeň ochrany přírody. S tímto bodem souhlasilo pouze 8,82 % respondentů, kdy jim připadá aktuální stav dostačující. Více než polovina respondentů, tedy 56,86 % nesouhlasí s dalším zpřísněním, jelikož už v dnešní době je pro ně například těžké změnit si typ materiálu, kterým mají pokryté střechy, či změna barvy fasády.

Ztráta zaměstnání v důsledku vyhlášení Národního parku Křivoklátska by zasáhla 11,76 % respondentů a 5,88 % dotázaných netušila, zda by se jejich změna povolání, pokud by došlo na vyhlášení týkala. Primární skupinou byli lesníci a pracovníci v dřevozpracujícím průmyslu, jelikož poukazovali na to, že v momentě, kdy by došlo k vyhlášení, tak automaticky by došlo k omezené možnosti pěstování a výstavby lesů pro těžbu a na základě poklesu těžby by došlo i ke snížení objemu dřeva pro místní truhláře, tesaře a výrobce dřevěného nábytku. Nicméně 82,35 % respondentů se nebojí, že případná změna by nějak narušila jejich dosavadní pracovní pozici.

Tabulka 1 Souvislost otázek č. 4, č. 5, č. 6, č. 7

Číslo otázky	Otázka	Počet respondentů			Počet respondentů (%)		
		ANO	NE	NEVÍM	ANO	NE	NEVÍM
4.	Souhlasil byste se snížením možnosti získávání palivového dříví z místních zdrojů v důsledku vyhlášení 75 % území NP jako bezzásahové zóny?	41	128	35	20,10	62,75	17,16
5.	Souhlasíte se zákazem pořádání hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí mimo vyhrazená místa a akce se souhlasem orgánu ochrany přírody v celém NP?	126	60	18	61,76	29,41	8,82
6.	Souhlasil byste s dalším zpřísněním výkonu státní správy s ohledem na vyšší stupeň ochrany přírody?	18	116	70	8,82	56,86	34,31
7.	Týkala by se Vás případná ztráta zaměstnání v důsledku omezení některých podnikatelských aktivit?	24	168	12	11,76	82,35	5,88

Se snížení příjmů obcí nesouhlasí 52,45 % a zároveň 35,29 % respondentů nevěděla, jak na tuto otázku odpovědět, případně zda by se jich tato změna týkala, často se odkazovaly na to, že neví, jaký podíl na lesních pozemcích obce mají a o kolik peněz by tedy mohly obce přijít.

Další otázka byla směřována na případné ekonomické ztráty, kdy pouze 5,88 % respondentů se domnívala, že dané ztráty by mohly být nahrazeny rozvojem služeb pro turistický ruch spojený se zvýšeným zájmem o NP. Naopak 41,18 % respondentů tento názor nezastává a zbylých 52,94 % neví, zda by se toto vykompenzovalo.

U 10. otázky byla vidět opět nejistota odpovědí občanů z hlediska přístupu obcí k dotacím ze státního fondu životního prostředí či z fondů Evropské unie v případném zřízení NP, kdy 48,53 % respondentů na tuto otázku odpovědělo "NEVÍM" a 35,29 % odpovědělo "NE". Pouhých 16,18 % respondentů věří ve snazší přístup k dotacím.

Tabulka 2 Otázky zaměřené na příjmy obcí, ekonomické ztráty a dotace

Číslo otázky	Otázka	Počet respondentů			Počet respondentů (%)		
		ANO	NE	NEVÍM	ANO	NE	NEVÍM
8.	Souhlasíte se snížením příjmů obcí v důsledku osvobození od platby daně z nemovitosti z lesních pozemků na celém území NP?	25	107	72	12,25	52,45	35,29
9.	Domníváte se, že případné ekonomické ztráty by mohly být nahrazeny rozvojem služeb pro turistický ruch spojený se zvýšeným zájmem o NP?	12	84	108	5,88	41,18	52,94
10.	Očekáváte, že po případném zřízení NP bude snazší přístup k dotacím ze státního fondu životního prostředí či z fondů Evropské unie?	33	72	99	16,18	35,29	48,53

Celkem 63,24 % dotázaných se nedomnívá, že v případě vyhlášení NP bude Správa NP lépe pečovat o dané území ve srovnání s dnešním hospodařením. Dalších 28,43 % si touto otázkou nebyla jistá, jelikož se s tím doposud nesetkali, tudíž ani nemohou hodnotit, či netuší k jakým konkrétním změnám by mohlo dojít. Pouze 8,33 % respondentů věří, že v momentě, kdy by došlo k vyhlášení NP, tak Správa NP bude lépe pečovat o dané území.

Pokud by stát vykoupil veškeré pozemky všech soukromých a obecních vlastníků, aby mohl být vyhlášen NP, tak s tímto tvrzením nesouhlasilo 64,71 % respondentů, celkem 27,45 % nevědělo, zda by měl stát podniknout tyto kroky a 7,84 % respondentů souhlasilo s tím, aby stát vše vykoupil a mohl zřídit NP. Tato otázka způsobila diskuse na otázku č. 7 u určité skupiny respondentů, že v momentě, kdy by se tak stalo, tak část lidí by přišla o pracovní pozici, kdy v otázce č. 7 v momentě, kdy by došlo na vyhlášení, tak o pracovní pozici přijde 11,76 % respondentů.

Otázka č. 3, 11 a č. 13 spolu úzce souvisely. Z odpovědí je patrné, že 88,24 % respondentů věří, že po případném vyhlášení NP se stav lesa na dotčeném území nezlepší.

Tabulka 3 Porovnání otázek č. 3, č. 11, č. 13

Číslo otázky	Otázka	Počet respondentů			Počet respondentů (%)		
		ANO	NE	NEVÍM	ANO	NE	NEVÍM
3.	Domníváte se, že cílový stav lesa ponechaný v bezzásahovém území spontánnímu vývoji bude odpovídat Vaším představám?	49	108	47	24,02	52,94	23,04
11.	Očekáváte, že po případném vyhlášení NP bude Správa NP lépe pečovat o dané území včetně bezzásahové ve srovnání s dnešním hospodařením dosavadních velkých vlastníků lesa na tomto území?	17	129	58	8,33	63,24	28,43
13.	Očekáváte, že po případném vyhlášení NP se stav lesa na dotčeném území zlepší?	13	180	11	6,37	88,24	5,39

O možném zvýšení střetů mezi respondenty a pracovníky ochrany přírody, či ekologickými skupinami neměli respondenti úplně jasno, téměř polovina respondentů 41,18 % nemá obavy, že by se střety mohly navýšit, naopak více než polovina, tedy 51,47 % věří, že střety mohou růst, ať už to budou přísnější podmínky pro houbaření, hospodaření na vlastních pozemcích, kde si chtějí dělat respondenti vlastní úpravy bez obtížnějšího schvalování.

To, že se zvednou nároky na státní rozpočet v momentě, kdy dojde ke zřízení NP o tom bylo přesvědčeno 42,16 % respondentů, kteří tvrdili, že NP oproti CHKO má mnohem vyšší nákladovost, ať už z hlediska zaměstnanců, úprav infrastruktury či monitoringu. Naopak 34,8 % respondentů nevědělo, zda se zvednou náklady či ne.

Celkem 64,71 % respondentů se domnívá, že pokud by došlo k vyhlášení NP, tak to nebude mít dopad na změnu turistického ruchu. Tato otázka souvisela s otázkou č. 9, kde na obdobné bázi odpovědělo 41,18 % dotazovaných. I přes to 29,90 % respondentů uvedla, že díky zřízení by se potencionálně zvýšil turistický ruch oproti současnému stavu, a to by vedlo k navazující otázce v části 3, jaké negativní dopady by zřízení mělo na životní prostředí, ať už by bylo přítomno více aut, znečišťování vodních toků apod.

Na otázku č. 17 odpovědělo celkem 63,24 % respondentů, že jsou pro pokračování v současném stavu hospodaření nežli ponechání lesu přirozenému vývoji. Respondenti se odkazovaly především na různorodost a pestrost krajiny, která je způsobena díky dosavadnímu hospodaření v lesích. Nebyly zde využívány holosečné způsoby a díky tomu si krajina zachovala pestrost. Dříve se zde těžily duby a jedle, ale nebyly nahrazovány smrkovou monokulturou.

U otázky č. 18 odpovědělo 59,80 % dotázaných, kteří si nemyslí, že pro naši společnost je prospěšné převést ekonomicky prosperující krajinný celkem do systému závislého na státním rozpočtu, 15,20 % si to myslí a 25 % neví.

Poslední 2 otázky z první části dotazníku, tedy otázky č. 19 a č. 20 byly mířené na znalost obyvatel ohledně založení Lesnického parku Křivoklátsko a zda považují dosavadní Lesnický park za vhodnou alternativu k Národnímu parku Křivoklátsko. Obě otázky byly provázány, tudíž srovnání můžeme vidět v tabulce č. 4, ze které je patrné, že 54,90 % vědělo o založení Lesnického parku Křivoklátsko a zároveň 45,59 % respondentů ho považuje za vhodnou alternativu k NP. Nicméně 45,10 % nevědělo, že byl v roce 2010 založen Lesnický park, odpověděli buď "NE", případně "NEVÍM", což můžeme považovat za stejné. Celkem 29,41 % dotazovaných nepovažuje Lesnický park Křivoklátsko jako vhodnou alternativu k NP a 25 % odpovědělo, že neví.

Tabulka 4 Otázky související s Lesnickým parkem Křivoklátsko

Číslo otázky	Otázka	Počet respondentů			Počet respondentů (%)		
		ANO	NE	NEVÍM	ANO	NE	NEVÍM
19.	Víte, že v roce 2010 byl založen "Lesnický park Křivoklátsko"?	112	57	35	54,90	27,94	17,16
20.	Považujete založený Lesnický park Křivoklátsko - "Území pro přírodu i pro lidi" za vhodnou alternativu k národnímu parku?	93	60	51	45,59	29,41	25,00

6.2. Závěrečné hodnocení respondentů na stávající ochranu Křivoklátska a návrhy na její zlepšení

V této části dotazníku respondenti měli možnost na základě poznatků, informací, které získali v první části dotazníku sdělit závěrečný verdikt, zda je území dostatečně zajištěno v rámci existence stávající CHKO, národních přírodních rezervací a Přírodních rezervací anebo zda se domnívají, že ochranu území je třeba zvýšit a jsou pro zřízení Národního parku Křivoklátsko. Již v první části dotazníku měli respondenti možnost na podobnou otázku odpovědět, je zajímavé vidět, jak se jejich názor na danou situaci měnil. Jejich názor reflektuje tabulka č. 5. Na první otázku z druhé části dotazníku odpovědělo 77,45 % respondentů, kteří jsou spokojeni s aktuálním stavem a nic by neměnili, 14,22 % je nespokojeno s aktuální ochranou území a 8,33 % respondentů neví.

V druhé otázce odpovědělo 71,57 % respondentů, že nejsou pro zřízení NP Křivoklátsko, 14,22 % je pro zřízení NP Křivoklátsko a 12,75 % neví, zda je pro anebo proti.

V první části dotazníku (otázka č. 1) 88,73 % bylo proti zřízení NP Křivoklátsko a po vyplnění první části dotazníku je proti 77,45 % dotázaných. Z těchto dat můžeme vyhodnotit, že z valné části dotazník nezměnil respondentům jejich názor, nicméně na určitou část respondentů to mělo vliv a díky pouhému vyplnění si dokázali i názor změnit.

Tabulka 5 Otázky týkající se vzniku Národního parku Křivoklátsko

II.	Otázka	Počet respondentů			Počet respondentů (%)		
		ANO	NE	NEVÍM	ANO	NE	NEVÍM
1.	Domnívám se, že ochrana území je dostatečně zajištěná v rámci existence stávající CHKO, národní přírodní rezervace a přírodní rezervace.	158	29	17	77,45	14,22	8,33
2.	Domnívám se, že ochranu území je třeba zvýšit, a jsem pro zřízení NP Křivoklátsko.	32	146	26	15,69	71,57	12,75

6.3. Stručné vyjádření respondentů k porušením pravidel ochrany životního prostředí

Ve třetí části dotazníku byli respondenti vyzváni k heslovitému vyjádření dosavadních prohrěšků, se kterými měli možnost se setkat na území CHKO a jaké zlepšení očekávají v případě vyhlášení NP. Většina respondentů poukázala na to, že v momentě, kdy by došlo k vyhlášení NP Křivoklátsko, automaticky by se zvedl turistický ruch, který by měl zapříčinění v mnoha aspektech, ať už by to bylo zvýšení z hlediska znečištění odpady, znečištění ovzduší, kvůli většímu množství aut, to by zároveň i zvýšilo hluk, ten by měl vliv na narušení místní fauny, narušily by se místní stezky, díky turistickým návštěvám, vytvářeli by se nová parkovací místa, to by vedlo k degradaci přírodních oblastí. Toto byly hlavní důvody, které jasně poukázaly na to, že lidé v oblasti Křivoklátska zde NP nechťejí. Jsou spokojeni s dosavadní ochranou území.

6.4. Identifikační část

Identifikační část sloužila pro zjištění toho, kdo odpovídal na dané dotazníkové šetření, ať už z pohledu pohlaví, stáří, vzdělání, či povolání a zároveň zda daný respondent trvale či přechodně bydlí v uvažovaném území. Na dotazník odpovědělo celkem 105 žen a 99 mužů neboli z celkového počtu 204 respondentů bylo 51,47 % žen a 48,53 mužů.

Tabulka 6 Pohlaví respondentů

Demografické údaje	Specifikace	Počet respondentů	Počet respondentů
			%
Pohlaví	muž	99	48,53
	žena	105	51,47

Nejčastější věková kategorie, se kterou bylo dotazníkové šetření provedeno byla kategorie mezi 30 až 50 rokem života, kde odpovědělo 47,06 % respondentů, další nejpočetnější skupinou byla kategorie nad 50 let života, kde odpovědělo 32,84 % respondentů a poslední skupinou byla věková skupina do 30 let, kde odpovědělo 20,1 % respondentů.

Tabulka 7 Věková kategorie respondentů

Demografické údaje	Specifikace	Počet respondentů	Počet respondentů
			%
Stáří	do 30 let	41	20,1
	do 50 let	96	47,06
	nad 50 let	67	32,84

Další část identifikační části byla mířená na maximální dosažené vzdělání, kde nejpočetnější skupinou byla skupina se středoškolským vzděláním, kterých bylo 58,33 %, vysokoškolských absolventů bylo zastoupeno 21,57 % a respondentů se základním vzděláním bylo 20,1 % celkem.

Tabulka 8 Maximální dosažené vzdělání respondentů

Demografické údaje	Specifikace	Počet respondentů	Počet respondentů
			%
Vzdělání	základní	41	20,1
	středoškolské	119	58,33
	vysokoškolské	44	21,57

Předposlední část identifikační části zjišťuje rozdělení respondentů dle současného povolání, kdy nejpočetnější skupinou byla skupina dělníků, kterých bylo 27,45 %, další skupinou byli důchodci, těch odpovědělo 25 %, 23,53 % tvořila skupina ostatní zaměstnanci, poměrně velký počet zaznamenala skupina žen v domácnosti, kterých bylo 11,27 %, podnikatelé byli zastoupení z 6,86 %, studentů a učňů bylo celkem 3,92 %, předposlední skupinou byli nezaměstnaní, těch bylo 1,47 % a nejméně početnou skupinou byla skupina samostatných rolníků, která byla tvořena pouze z jednoho respondenta z 0,49 %.

Tabulka 9 Povolání respondentů

Demografické údaje	Specifikace	Počet respondentů	Počet respondentů
			%
Povolání	dělník	56	27,45
	podnikatel	14	6,86
	samostatný rolník	1	0,49
	důchodce	51	25
	žena v domácnosti	23	11,27
	student, učeň	8	3,92
	nezaměstnaný	3	1,47
	ostatní zaměstnanci	48	23,53

Poslední oblast dané části byla zaměřena na to, zda je daný respondent trvale žijícím občanem na uvažovaném území, případně zda se jedná o přechodně žijícího obyvatele na uvažovaném území. Z této části vyplynulo, že většina respondentů trvale žije na uvažovaném území, tedy 79,41 % a pouze 20,59 % respondentů na uvažovaném území žije přechodně.

Tabulka 10 Bydliště respondentů

Demografické údaje	Specifikace	Počet respondentů	Počet respondentů
			%
Bydliště	trvalé	162	79,41
	přechodné	42	20,59

6.5. Individuální názory respondentů

V rámci této části měli možnost respondenti vyjádřit vlastní názor k tématu. Mnozí poukazovali na problém, který by nastal v momentě vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, a to ve smyslu, že by došlo k přísnějším omezením v těžbě dříví, lovu zvěře a celkového využívání krajiny. Většina obyvatel poukazovala na nedostatek vedení diskusí s obyvateli, natož aby byly brány v potaz jejich názory. Další názory se týkaly primárně zvýšené hlučnosti, ke které by mohlo dojít v návaznosti na zvýšení stupně turistického ruchu. Finální myšlenkou, kteří mnozí respondenti ukončovali celé vyplnění dotazníku bylo to, že jsou aktuálně spokojeni se stávajícím stupněm ochrany přírody a nepřejí si, aby byl na území vyhlášen Národní park Křivoklátsko.

7. Srovnání výsledků dotazníkového šetření z let 2016 a 2024

Tato kapitola se zaměřuje na porovnání výsledků dotazníkového šetření, které bylo realizováno s cílem zjistit postoje obyvatel ke vzniku Národního parku Křivoklátsko. První šetření proběhlo v roce 2016 a jeho výsledky jsou využity jako referenční bod pro srovnání s daty z roku 2024.

Hlavním cílem této analýzy je zachytit případné změny v názorech respondentů v průběhu osmi let. Srovnání umožní identifikovat trendy, posuny v postojích a faktory, které mohly vývoj veřejného mínění ovlivnit.

Obě šetření proběhla v obcích ležících na území Křivoklátska. Zatímco v roce 2016 byl průzkum proveden v 18 obcích, v roce 2024 byla tato skupina rozšířena o několik dalších lokalit, například Nový Jáchymov, Otročiněves, Žloupovice a Březovou. Naopak šetření nebylo provedeno v lokalitách Podmokly, Ostrovec – Lhotka a v obci Čilá. Rozšíření výzkumu přispívá k získání širšího pohledu na problematiku a poskytuje ucelenější přehled o veřejném mínění v regionu.

Sběr dat byl v obou případech proveden s důrazem na zachování srovnatelnosti výsledků. Dotazníky byly sestaveny tak, aby umožnily přímé porovnání odpovědí a analýzu případných posunů v postojích obyvatel mezi oběma sledovanými obdobími.

7.1. Srovnání postojů respondentů k posílení ochrany životního prostředí

V roce 2016 s vyhlášením Národního parku Křivoklátsko souhlasila více než třetina dotazovaných neboli 33,6 % obyvatel. Naopak v roce 2024 tento počet výrazně klesl a s vyhlášením národního parku souhlasilo pouze 9,31 % obyvatel. Zároveň v roce 2016 nesouhlasilo 63,6 % obyvatel a v roce 2024 tento počet vzrostl na 88,73 % všech dotazovaných.

Tabulka 11 Porovnání otázky o případném vzniku NP z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
1.	Souhlasíte s vyhlášením národního parku, ve kterém bude výhledově minimálně 75 % území v bezzásahovém režimu?	9,31	88,73	1,96	33,60	63,60	2,80

Důvodem této změny může být primárně větší aktuálnost daného tématu a celková nervozita občanů, jak vše dopadne. V roce 2016 nebyla situace ohledně vyhlášení tak eskalováno jakožto v roce 2024, toto mohlo být již jistým důvodem k tomu, že obyvatelé dotčeného území si začali uvědomovat jaké konkrétní dopady by se jich v momentě vyhlášení národního parku týkali.

Se zvětšením I. zóny v roce 2016 nesouhlasilo 72 % obyvatel a v roce 2024 to bylo již 88,24 %. Tyto výsledky primárně vyplývají z toho, že si obyvatelé uvědomují, jaké následky by vyhlášení neslo neboli kam všude by vstupovat nemohli, jelikož se jedná o území, kde je zákaz vstupu mimo vyznačená místa.

Tabulka 11 Porovnání otázky s pravděpodobným zvětšením území I. zóny z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
2.	Souhlasíte s pravděpodobným zvětšením území I. zóny, kde bude zákaz vstupu mimo vyznačené cesty?	8,33	88,24	3,43	27,10	72,00	0,90

Komparace výsledků dotazníkového šetření z let 2016 a 2024 ukazuje podobné trendy v postojích obyvatel u otázek č. 3 a č. 4.

Jedním z klíčových témat byla otázka týkající se cílového stavu lesa ponechaného bezzásahovému režimu. V roce 2016 se 57,01 % respondentů domnívalo, že les, který bude ponechán spontánnímu vývoji, nebude odpovídat jejich představám. O osm let později, v roce 2024, tento názor sdílelo 52,94 % dotázaných. I když došlo k mírnému poklesu nesouhlasu, stále jde o více než polovinu respondentů. Tento postoj navíc souvisí s odpověďmi na otázku týkající se vyhlášení národního parku. Lidé, kteří s jeho vznikem nesouhlasí, zároveň obvykle neočekávají, že by přirozený vývoj lesa odpovídal jejich představám o ideálním stavu.

Další zkoumanou oblastí bylo omezení přístupu k palivovému dříví v důsledku vyhlášení 75 % území národního parku jako bezzásahové zóny. V roce 2016 s tímto opatřením nesouhlasilo 68,2 % respondentů, zatímco v roce 2024 to bylo 62,75 %. Přestože došlo k mírnému poklesu nesouhlasu, většina obyvatel stále považuje tuto změnu za problém.

Z těchto výsledků lze diskutovat, že v regionu mohlo dojít k poklesu domácností, které vytápějí dřevem. Pro potvrzení této hypotézy by však bylo nutné zahrnout do dotazníku specifickou otázku zaměřenou na způsob vytápění. Pokud by se navíc podařilo pracovat se stejnými respondenty jako v roce 2016, bylo by možné přesněji vyhodnotit změny v jejich postojích a chování.

Tabulka 12 Porovnání otázky č. 3 a č. 4 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
3.	Domníváte se, že cílový stav lesa ponechaný v bezzásahovém území spontánnímu vývoji bude odpovídat Vaším představám?	24,02	52,94	23,04	16,80	57,01	26,17
4.	Souhlasil byste se snížením možnosti získávání palivového dříví z místních zdrojů v důsledku vyhlášení 75 % území NP jako bezzásahové zóny?	20,10	62,75	17,16	12,10	68,20	19,60

V roce 2024 souhlasilo se zákazem pořádání hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí mimo vyhrazená místa 61,76 % respondentů, zatímco v roce 2016 s tímto zákazem nesouhlasilo 72,90 % obyvatel. Tato výrazná změna v postojích může být způsobena rozdílným vnímáním běžné turistiky a organizovaných hromadných akcí.

Zatímco běžnou turistiku místní obyvatelé považují za přirozenou součást regionu, jsou na ni zvyklí a sami ji často provozují, organizované akce mohou být vnímány jako narušení přírodního rázu krajiny. Zvýšený počet návštěvníků, hluk či intenzivní využívání stezek mohou u některých obyvatel vzbuzovat obavy o dopady na životní prostředí.

Tento postoj souvisí také s odpověďmi na otázku č. 16, která zjišťovala, zda lidé očekávají zvýšení turistického ruchu po vyhlášení národního parku. Zatímco v roce 2016

očekávalo nárůst turismu 18,69 % respondentů, v roce 2024 se tento podíl zvýšil na 29,9 %. To naznačuje, že část obyvatel s postupem času začala vnímat potenciální růst návštěvnosti regionu jako reálnější možnost.

Tabulka 13 Porovnání otázky č. 5 a č. 16 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
5.	Souhlasíte se zákazem pořádání hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí mimo vyhrazená místa a akce se souhlasem orgánu ochrany přírody v celém NP?	61,76	29,41	8,82	9,30	72,90	17,80
16.	Přepokládáte výrazné zvýšení rekreačního a turistického ruchu oproti současnému stavu?	29,90	64,71	5,39	18,69	79,44	1,87

V roce 2016 nesouhlasilo se zpřísněním výkonu státní správy s ohledem na vyšší stupeň ochrany 60,7 % respondentů. O osm let později, v roce 2024, došlo pouze k mírnému poklesu tohoto nesouhlasu na 56,86 % obyvatel, což naznačuje, že v této otázce nenastala výrazná změna v postojích veřejnosti.

Téma zpřísnění regulací bylo pro mnoho respondentů klíčové i v souvislosti s obavami ze zvýšeného počtu střetů s pracovníky ochrany přírody či zájmovými ekologickými skupinami. Zde oproti roku 2016 došlo k významné změně, zatímco tehdy se těchto konfliktů obávalo 22,4 % obyvatel, v roce 2024 už tento podíl vzrostl na 51,47 %.

Tyto obavy vyplynuly i z debat s respondenty, kteří často upozorňovali na problémy spojené s omezeními při rekonstrukcích nemovitostí. Již nyní podle nich platná pravidla komplikují možnosti úprav jejich domů, a pokud by došlo k dalším zpřísněním, mohli by se ocitnout v situaci, kdy by rekonstrukce nemovitostí byla téměř nemožná.

Tabulka 14 Porovnání otázky č. 6 a č. 14 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
6.	Souhlasil byste s dalším zpřísněním výkonu státní správy s ohledem na vyšší stupeň ochrany přírody?	8,82	56,86	34,31	13,10	60,70	26,20
14.	Obáváte se zvýšení vzájemných střetů mezi Vámi a pracovníky ochrany přírody, případně se zájmovými ekologickými skupinami?	51,47	41,18	7,35	22,40	73,80	3,70

V roce 2024 uvedlo 82,35 % respondentů, že by se jich případná ztráta zaměstnání kvůli změnám nedotkla. V předchozím šetření odpovědělo stejně 69,2 % dotázaných, zatímco 22,4 % si tehdy nebylo jistých. Oproti minulosti tedy přibylo lidí, kteří v tomto ohledu nemají obavy.

Tabulka 15 Porovnání otázky zabývající se možnou ztrátou zaměstnání z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
7.	Týkala by se Vás případná ztráta zaměstnání v důsledku omezení některých podnikatelských aktivit?	11,76	82,35	5,88	8,20	69,20	22,40

Stejně jako v minulém šetření ani tentokrát neměli respondenti v otázkách týkajících se příjmů obcí, ekonomických ztrát a dotací jasno. Více než 35 % z nich odpovědělo „NEVÍM“ ve všech třech případech. To může naznačovat, že obyvatelé k těmto informacím buď nemají snadný přístup, nebo je sami aktivně nevyhledávají. Zároveň jde o poměrně složitá témata, která nejsou pro většinu lidí prioritní. Obyvatelé se pravděpodobně více zajímají o to, jak se změny dotknou jejich každodenního života a ekonomické otázky vnímají až jako druhotné.

Tabulka 16 Porovnání otázky č. 8, č. 9 a č. 10 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
8.	Souhlasíte se snížením příjmů obcí v důsledku osvobození od platby daně z nemovitosti z lesních pozemků na celém území NP?	12,25	52,45	35,29	16,80	50,50	32,70
9.	Domníváte se, že případné ekonomické ztráty by mohly být nahrazeny rozvojem služeb pro turistický ruch spojený se zvýšeným zájmem o NP?	5,88	41,18	52,94	19,63	42,99	37,38
10.	Očekáváte, že po případném zřízení NP bude snazší přístup k dotacím ze státního fondu životního prostředí či z fondů Evropské unie?	16,18	35,29	48,53	15,00	42,10	43,00

Méně než 10 % dotazovaných věří, že po případném vyhlášení Národního parku Křivoklátsko bude Správa NP lépe pečovat o dané území a že se stav lesa zlepší. Pouze 7,84 % respondentů zastává názor, že by stát měl vykoupit všechny soukromé lesy, aby mohl park vyhlásit a zajistit vyšší ochranu území.

V roce 2016 neočekávalo zlepšení stavu lesa po vyhlášení národního parku 42,99 % respondentů, zatímco zbytek buď věřil v pozitivní změnu, nebo si nebyl jistý. V roce 2024 už mají obyvatelé v této otázce mnohem jasnější postoj neboli 88,24 % z nich nečeká žádné zlepšení.

Výsledky těchto tří otázek naznačují, že místní obyvatelé nemají důvěru v to, že by vyhlášení národního parku přineslo lepší péči o les a jeho celkový stav.

Tabulka 17 Porovnání otázek č. 11, č. 12 a č. 13 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
11.	Očekáváte, že po případném vyhlášení NP bude Správa NP lépe pečovat o dané území včetně bezzásahové ve srovnání s dnešním hospodařením dosavadních velkých vlastníků lesa na tomto území?	8,33	63,24	28,43	3,74	62,62	33,64
12.	Domníváte se, že v zájmu zvýšení ochrany území by měl stát vykoupit od všech vlastníků jejich lesy a pozemky na tomto území, aby mohl být vyhlášen NP Křivoklátsko?	7,84	64,71	27,45	9,30	50,50	40,20
13.	Očekáváte, že po případném vyhlášení NP se stav lesa na dotčeném územílepší?	6,37	88,24	5,39	29,91	42,99	27,10

V roce 2016 se 18,7 % respondentů domnívalo, že zřízení národního parku zvýší nároky na státní rozpočet. O osm let později tento názor sdílí výrazně větší část obyvatel neboli 42,16 % respondentů si nyní myslí, že s vyhlášením národního parku porostou i výdaje státu. Tento posun naznačuje změnu vnímání finančních dopadů spojených s ochranou území.

V roce 2016 si 71 % respondentů myslelo, že pro křivoklátské lesy bude lepší pokračovat v současném způsobu hospodaření, než nechat je přirozeně se vyvíjet. O osm let později, v roce 2024, tento názor zastává stále značná část lidí, konkrétně 63,24 %. I když podíl klesl, stále převažuje přesvědčení, že aktivní hospodaření je pro lesy prospěšnější.

V porovnání s předchozím šetřením se zvýšil podíl lidí, kteří jsou přesvědčeni, že převod ekonomicky prosperujícího celku do systému závislého na státu není prospěšný. Tento názor nyní sdílí 59,8 % respondentů, což představuje nárůst z původních 49,5 %.

Tabulka 18 Porovnání otázky č. 15, č. 17 a č. 18 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
15.	Domníváte se, že zřízení NP Křivoklátsko bude mít vyšší nároky na státní rozpočet?	42,16	23,04	34,80	18,70	62,60	18,70
17.	Myslíte si, že křivoklátským lesům, které jsou z převážné části produktem dlouhodobého hospodaření, prospěje víc ponechání přirozenému vývoji, než je pokračování v současném stavu hospodaření?	16,18	63,24	20,59	x	71,00	x
18.	Myslíte si, že je pro naši společnost prospěšné převést ekonomicky prosperující krajinný celek do systému závislého na státním rozpočtu?	15,20	59,80	25,00	26,20	49,50	24,00

Jednou z posledních oblastí, které byly v dotazníkovém šetření zkoumány, byl Lesnický park Křivoklátsko. V roce 2024 54,90 % obyvatel vědělo, že byl tento park založen v roce 2010, což je pokles oproti roku 2016, kdy tuto informaci uvádělo 57,01 % obyvatel. Tento pokles naznačuje, že pro zajištění správné korektnosti dotazníkového šetření bychom museli dotazníky vyplňovat s těmi samými respondenty jako v předchozím šetření.

Pokud jde o názor na to, zda považují obyvatelé Lesnický park Křivoklátsko za vhodnou alternativu k národnímu parku, i zde došlo k poklesu. V roce 2016 tuto možnost považovalo za vhodnou 57,01 % obyvatel, zatímco v roce 2024 to bylo již pouze 45,59 %.

Tabulka 19 Porovnání otázky č. 19 a č. 20 z roku 2024 a 2016

Číslo otázky	Otázka	2024			2016		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
19.	Víte, že v roce 2010 byl založen "Lesnický park Křivoklátsko"?	54,90	27,94	17,16	57,01	18,69	24,30
20.	Považujete založený Lesnický park Křivoklátsko - "Území pro přírodu i pro lidi" za vhodnou alternativu k národnímu parku?	45,59	29,41	25,00	57,01	14,02	28,97

7.2. Závěrečné porovnání výsledků dotazníkového šetření

Přesné porovnání závěrečných názorů respondentů nebylo možné provést, jelikož v předchozím dotazníkovém šetření došlo k nesprávnému vyhodnocení dat. Výsledky z aktuálního šetření tak nelze spolehlivě porovnat s těmi dřívějšími.

V roce 2016 bylo provedeno podrobné rozdělení respondentů podle typu bydliště. Z celkového počtu 108 respondentů uvedlo 76 osob (tedy 71 %), že na území Křivoklátska trvale bydlí.

Z těchto 76 trvale žijících obyvatel vyjádřilo 61,18 % (tedy 46 respondentů) názor, že ochrana území je dostatečně zajištěna prostřednictvím stávajících forem ochrany, tedy CHKO, NPR a PR.

Na stejnou otázku však odpovídali i respondenti bez rozlišení typu bydliště, tedy jak trvale, tak přechodně žijící. V tomto případě se k otázce vyjádřilo všech 108 respondentů, z nichž 36 uvedlo, že současná ochrana je dostačující. Tento rozpor mezi oběma výsledky však naznačuje, že předchozí šetření nebylo metodicky zcela v pořádku.

Z těchto důvodů nelze provést smysluplnou komparaci se současným výzkumem, protože by závěry nebyly věrohodné.

Ze závěrečných odpovědí respondentů z roku 2024 vyplývá, že více než dvě třetiny dotázaných, bez ohledu na to, zda na území Křivoklátska žijí trvale či přechodně, jsou spokojeny se současnou ochranou území. Tento názor se projevil v odpovědích na obě závěrečné otázky, přičemž většina respondentů se zároveň staví proti vyhlášení Národního parku Křivoklátsko.

Tabulka 20 Procentuální rozdělení obyvatel dle bydliště z roku 2024 s otázky o případném vzniku národního parku

Číslo otázky	Otázka	2024					
		trvale žijící obyvatelé (%)			přechodně žijící obyvatelé (%)		
		ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)	ANO (%)	NE (%)	NEVÍM (%)
II. 1.	Domnívám se, že ochrana území je dostatečně zajištěná v rámci existence stávající CHKO, národní přírodní rezervace a přírodní rezervace.	80,2	12,3	7,4	66,7	21,4	11,9
II. 2.	Domnívám se, že ochranu území je třeba zvýšit, a jsem pro zřízení NP Křivoklátsko.	16,7	71,0	12,3	11,9	73,8	14,3

7.3. Komparace identifikační části

V roce 2024 odpovědělo na dotazník 48,53 % mužů a v roce 2016 to bylo 52,3 %. Ženy tvořily v roce 2024 celkem 51,47 % respondentů, zatímco v roce 2016 pouze 47,7 %. Tato změna vyšla obdobně, ačkoliv nešlo o záměr, nýbrž o náhodnou podobu.

Věková struktura respondentů se výrazněji lišila. V roce 2024 tvořili respondenti do 30 let 20,1 %, do 50 let 47,06 % a nad 50 let 32,84 %. Naopak v roce 2016 byla nejvíce zastoupená věková skupina do 30 let (37,4 %) a do 50 let (také 37,4 %), zatímco respondenti nad 50 let tvořili 25,2 %.

Z hlediska dosaženého vzdělání byla v obou letech nejpočetnější skupina respondentů se středoškolským vzděláním, která v roce 2024 tvořila 58,33 % a v roce 2016 pak 43,9 %. Respondentů se základním vzděláním bylo v roce 2024 méně (20,1 %) než v roce 2016 (30,8 %), zatímco vysokoškolské vzdělání mělo v roce 2024 21,57 % a v roce 2016 25,2 % respondentů.

Struktura respondentů podle povolání se mezi roky značně lišila. Zatímco v roce 2016 byly nejpočetnějšími skupinami studenti, učni (22,4 %) a podnikatelé (21,5 %), v roce 2024 dominovali dělníci (27,45 %) a ostatní zaměstnanci (23,53 %). Tato změna vznikla zejména kvůli metodice sběru dat, který probíhal ve všedních dnech formou náhodného oslovení pracovníků na stavbách, pozemcích či v lesích. Současně jsem oslovoval také zaměstnance na úřadech, proto výrazně narostla kategorie ostatních zaměstnanců.

V oblasti bydliště nebyly mezi roky významné rozdíly. Trvalé bydliště v roce 2024 uvedlo 79,41 % respondentů, v roce 2016 pak 71 %. Přechodné bydliště bylo v roce 2024 zastoupeno v 20,59 % případů a v roce 2016 v 29 %. I zde se jednalo spíše o náhodnou shodu nežli cílený záměr.

Tabulka 21 Demografie obyvatel

Demografické údaje	Specifikace	2024	2016
		(%)	(%)
Pohlaví	muž	48,53	52,3
	žena	51,47	47,7
Stáří	do 30 let	20,1	37,4
	do 50 let	47,06	37,4
	nad 50 let	32,84	25,2
Vzdělání	základní	20,1	30,8
	středoškolské	58,33	43,9
	vysokoškolské	21,57	25,2
Povolání	dělník	27,45	12,1
	podnikatel	6,86	21,5
	samostatný rolník	0,49	3,7
	důchodce	25	16,8
	žena v domácnosti	11,27	5,6
	student, učeň	3,92	22,4
	nezaměstnaný	1,47	0,9
	ostatní zaměstnanci	23,53	16,8
Bydliště	trvalé	79,41	71
	přechodné	20,59	29

8. Diskuse

To, zda bude národní park vyhlášen anebo ne zůstává stále nejasné. Z pohledu dotazníkového šetření výsledky mluví za to, že obyvatelé území Křivoklátska jsou proti vyhlášení národního parku.

Přírodovědci apelují na to, že Křivoklátsko je oblastí, kde můžeme sledovat velké množství biodiverzity. Na tomto území můžeme narazit na vzácný hmyz, stejně jako na mechy, lišejníky a rostliny, které se jinde už téměř nevyskytují (Dolejský, 2022).

Stát usiluje o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko již od roku 2008, vzhledem k tomu, že se na daném území vyskytuje taková pestrost živočichů, dává smysl posunout tuto oblast z úrovně chráněné krajinné oblasti na nejvyšší možný stupeň ochrany, kterým je národní park (Dolejský, 2022).

Z hlediska ochrany biodiverzity nelze funkci Lesnického parku Křivoklátsko, který byl vyhlášen v roce 2010, považovat za dostatečnou. Lesnické parky jsou primárně orientovány na lesnické hospodaření, tedy zejména na produkci a využití dřevní hmoty. Oproti tomu hlavním cílem národních parků je ochrana přírodních hodnot, včetně zachování a podpory biodiverzity, která má v těchto územích prioritu před hospodářským využitím (Hruška, 2024).

Dne 13.2.2025 podpořila Sněmovna vznik národního parku na Křivoklátsku, dle návrhu by mělo dojít k vyhlášení k 1.1.2026 (Hanáková, 2025).

Přestože se plánovaný národní park nachází téměř výhradně na státních pozemcích (99 % území) a nezahrnuje zastavěné plochy ani obce, mezi obyvateli přetrvávají obavy z možných změn, které by se jich mohly dotknout. Na druhou stranu by však obce mohly získat snadnější přístup k evropským dotacím (Hladík, 2025).

Naopak většina obcí v oblasti Křivoklátska se staví proti návrhu na vyhlášení národního parku. Argumentují mimo jiné tím, že zdejší krajina je převážně výsledkem dlouhodobého hospodaření lesníků, nikoli původní divoké přírody. Podle jejich názoru tvoří přirozené porosty pouze malou část území, a návrh na vyhlášení národního parku

proto nesplňuje klíčová kritéria stanovená pro tento nejvyšší stupeň ochrany přírody (Kohoutová, 2025).

Zástupci obcí rovněž upozorňují, že turistický ruch v oblasti již nyní dosahuje hranice únosnosti. Obávají se, že status národního parku by mohl vést k dalšímu nárůstu návštěvnosti a zvýšenému tlaku na místní infrastrukturu. Tyto obavy sdílí i široká veřejnost, o čemž svědčí petice proti vyhlášení parku, kterou podepsalo více než 11 300 občanů (Maříková, 2025).

Obce zároveň poukazují na to, že veškeré námitky proti záměru na vyhlášení národního parku nejsou vypořádány a rozhodnutí není v právní moci. Apelují na to, že do vypořádání námitek by mělo být projednávání novely pozastaveno (Kohoutová, 2025).

Z posledních možných zdrojů se nedá zaručeně říci, zda park bude vyhlášen anebo ne. Starostové obcí se kloní k zachování současné chráněné krajinné oblasti, kterou považují za dostatečný nástroj ochrany přírody. Na městském soudu v Praze čekají na projednání žaloby křivoklátských obcí a na základě rozhodnutí se bude postupovat dále (Krejčí, 2025).

9. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo provést sociologické šetření mezi obyvateli vybraných obcí v oblasti Křivoklátska. Výzkum se zaměřil na zjištění jejich názorů na aktuální stupeň ochrany přírody a postoje k případnému vyhlášení Národního parku Křivoklátsko.

Výzkum proběhl v devatenácti obcích a zúčastnilo se ho celkem 204 respondentů. Z výsledků vyplynulo, že 71,57 % dotázaných nesouhlasí se zřízením národního parku. Většina respondentů, konkrétně 77,45 % zároveň uvedla, že považuje současné formy ochrany přírody v oblasti za dostačující. Tyto formy zahrnují status chráněné krajinné oblasti, existenci přírodních rezervací, národních přírodních rezervací, přírodních památek a také zařazení území do evropské soustavy Natura 2000. Z uvedených údajů lze vyvodit, že více než dvě třetiny obyvatel regionu považují stávající úroveň ochrany za dostatečnou a vyhlášení národního parku za nepotřebné.

Součástí práce bylo rovněž porovnání výsledků aktuálního šetření z roku 2024 s výsledky obdobného šetření, které bylo realizováno v roce 2016. V roce 2016 souhlasilo se stávajícím stupněm ochrany 64,5 % respondentů, zatímco v roce 2024 tento podíl vzrostl na 77,45 %. Tento vývoj ukazuje rostoucí důvěru obyvatel ve stávající způsob ochrany území. Největší posun však nastal v otázce vyhlášení národního parku. V roce 2016 s tímto záměrem nesouhlasilo 57,94 % respondentů, zatímco v roce 2024 již 71,57 %. Tento nárůst může být částečně způsoben rozdílným složením dotazovaných osob, nicméně významným faktorem byla pravděpodobně také zvýšená aktuálnost tématu a zesílená veřejná debata, která se v posledních letech dostala do popředí společenského zájmu.

Z rozhovorů s respondenty dále vyplynulo, že většina obyvatel je s danou problematikou dobře obeznámena a uvědomuje si možné důsledky, které by vyhlášení národního parku mohlo mít na jejich každodenní život.

Na základě provedeného výzkumu lze říct, že získané výsledky mohou sloužit jako jeden z významných podkladů při rozhodování o dalším směřování ochrany přírody na Křivoklátsku. Bez ohledu na to, zda dojde k vyhlášení národního parku, úpravě

současných stupňů ochrany, nebo k ponechání stávajícího stavu, by měly být postoje a názory místních obyvatel v celém rozhodovacím procesu zohledněny.

10. Seznam literatury a použitých zdrojů

Tištěné monografie

ČERMÁK, Ivo. *Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-820-2.

CULEK, Miroslav. *Biogeografické členění České republiky*. Praha: Enigma, 2005. ISBN 80-86316-35-2.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-2066-6.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-994-2.

JANDOUREK, Jan. *Úvod do sociologie*. 4. vyd. Praha: Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1660-3.

KOLBEK, Jiří. *Vegetace Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko. 3. díl: Společenstva lesů, křovin, prameništ', balvaništ' a acidofilních lemů*. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, 2003. ISBN 80-86188-22-7.

MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní výzkum v psychologii: teorie, metody a výzkumné techniky*. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1362-4.

MORENO, Jacob L. *Who Shall Survive? Foundations of Sociometry, Group Psychotherapy and Sociodrama*. Beacon, NY: Beacon House, 1953.

NOVOTNÁ, Eliška. *Základy sociologie*. Vyd. Praha: Grada, 2008.

REMR, Jiří. *Dotazníkové šetření v sociologii: standardizace, konstrukce a zpracování*. Praha: SLON, 2010. ISBN 978-80-7419-039-5.

ŘEHÁKOVÁ, Věra. *Sociologie*. Vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006. ISBN 80-248-1074-3.

SILVERMAN, David. *Doing Qualitative Research*. 2nd ed. London: SAGE Publications, 2005. ISBN 978-0761949343.

SZCZEPAŃSKI, Jan. *Základní sociologické pojmy*. Praha: Svoboda, 1970.

Články na webových portálech

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR. Charakteristika oblasti [online]. Praha: AOPK ČR, [cit. 15. 10. 2024]. Dostupné z: <https://krivoklatsko.aopk.gov.cz/en/charakteristika-oblasti>

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR. Naše CHKO [online]. Praha: AOPK ČR, [cit. 2024-10-15]. Dostupné z: <https://www.nature.cz/web/chko/seznam-chko>

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR. Ochrana území [online]. Praha: AOPK ČR, 2024 [cit. 15. 10. 2024]. Dostupné z: <https://aopk.gov.cz/ochrana-uzemi/>

AOPK ČR. Druhy zvláště chráněných území: Sumarizace [online]. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, ©2024 [cit. 29. 12. 2024]. Dostupné z: <https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/sumarizace/>

AOPK ČR. Péče o přírodu v CHKO Křivoklátsko [online]. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, [cit. 2024-10-15]. Dostupné z: <https://krivoklatsko.aopk.gov.cz/en/pece-o-prirodu>

ČESKÁ TELEVIZE. Sněmovna podpořila vznik národního parku na Křivoklátsku [online]. 13. února 2025 [cit. 2025-02-15]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/snemovna-podporila-vznik-narodniho-parku-na-krivoklatsku-358092>

CHKO Křivoklátsko. Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko [online]. Ochrana přírody – časopis o ochraně přírody a krajiny, [cit. 2024-10-15]. Dostupné z: <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/z-nasi-prirody/chranena-krajinna-oblast-krivoklatsko/>

DOLEJSKÝ, Vladimír. Národní park Křivoklátsko má vzniknout už příští rok. Místní ho nechtějí, bojí se [online]. Praha: Český rozhlas Plus, 5. 2. 2022 [cit. 15. 2. 2025]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/narodni-park-krivoklatsko-ma-vzniknout-uz-pristi-rok-mistni-ho-nechteji-boji-se-8674926>

HRUŠKA, Jakub. Národní park Křivoklátsko by mohl být i trojnásobný, říká přírodovědec [online]. Praha: Seznam Zprávy, 5. 12. 2024 [cit. 15. 2. 2025]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-narodni-park-krivoklatsko-by-mohl-byt-i-trojnashobny-rika-prirodovedec-265814>

KOHOUTOVÁ, Iveta. Soud zamítl kasační stížnost MŽP ohledně námitek Nižboru k NP Křivoklátsko [online]. Praha: Silvarium.cz, 6. února 2025 [cit. 2025-02-15]. Dostupné z: <https://silvarium.cz/lesnictvi/soud-zamitl-kasacni-stiznost-mzp-ohledne-namitek-nizboru-k-np-krivoklatsko>

KOHOUTOVÁ, Iveta. Starostové dál kritizují způsob prosazování Národního parku Křivoklátsko [online]. Praha: Ekolist.cz, 14. 2. 2025 [cit. 15. 2. 2025]. Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/starostove-dal-kritizuji-zpusob-prosazovani-narodniho-parku-krivoklatsko>

KREJČÍ, Veronika. Soud zamítl kasační stížnost MŽP ohledně námitek Nižboru k NP Křivoklátsko [online]. Praha: Silvarium, 2025-02-06 [cit. 2025-02-15]. Dostupné z: <https://silvarium.cz/lesnictvi/soud-zamitl-kasacni-stiznost-mzp-ohledne-namitek-nizboru-k-np-krivoklatsko>

LESY ČESKÉ REPUBLIKY. Lesnický park Křivoklátsko [online]. Hradec Králové: Lesy ČR, 2024 [cit. 2024-10-15]. Dostupné z: <https://lesy-cr.cz/casopis-clanek/lesnickyy-park-krivoklatsko/>

MAŘÍKOVÁ, Karla. Křivoklátsko se má stát národním parkem. Sněmovna zahájila projednávání [online]. 13. února 2025 [cit. 2025-02-15]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/krivoklatsko-narodni-park-snemovna-projednavani.html

NATURA 2000. Natura 2000 – obecné informace [online]. Brusel: European Commission, 2023 [cit. 15. 10. 2024]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm

NATURA 2000. Právní rámec soustavy Natura 2000 [online]. Brusel: European Commission, 2023 [cit. 15. 10. 2024]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/index_en.htm

Legislativní dokumenty

ČESKO. Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 24. ISSN 1211-1244.

Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>

11. Seznam příloh

Příloha 1 Dotazník, 1. strana

Příloha 1 Dotazník, 2. strana

12. Přílohy

Příloha 1 Dotazník, 1. strana

Anketa pro obyvatele na území uvažovaného Národního parku Křivoklátsko

Vážený občane,

fakulta lesnická a dřevařská ČZU v Praze je v současné době řešitelem projektu Sociálně-ekonomické dopady v regionu Křivoklátska v případě převedení části území do kategorie užívání „národní park“ (NP).

Protože trvale žijete na území (popř. jej přechodně využíváte k rekreaci), kterého by se změna stupně ochrany přírody dotkla, zajímá nás Váš názor na navrhovanou změnu z doposud existující CHKO Křivoklátsko na případné vyhlášení NP Křivoklátsko. Navrhovaný národní park je o rozloze 117 km² a zasahuje do katastrálního území Vaší obce. V současné době existují v uvedené oblasti různé kategorie chráněných území (CHKO, UNESCO, Natura 2000, přírodní rezervace a další).

Abychom znali Vaše názory na případné vyhlášení NP, odpovězte prosím na několik níže uvedených otázek (zakřížkováním příslušného rámečku). **Anketa je anonymní.**

I. Zřízením NP bude v některých oblastech stupeň ochrany území vyšší, nežli je dosud v CHKO.

V zájmu této vyšší ochrany:

1. Souhlasíte s vyhlášením národního parku, ve kterém bude výhledově minimálně 75 % území v bezzásahovém režimu (podle IUCN II - Mezinárodní svaz ochrany přírody)?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
2. Souhlasíte s pravděpodobným zvětšením území I. zóny, kde bude zákaz vstupu mimo vyznačené cesty?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
3. Domníváte se, že cílový stav lesa ponechaný v bezzásahovém území spontánnímu (přirozenému) vývoji bude odpovídat Vaším představám?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
4. Souhlasil byste se snížením možnosti získávání palivového dříví z místních zdrojů v důsledku vyhlášení 75 % území NP jako bezzásahové zóny (např. ze samovýroby a ze zbytků po těžbě)?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
5. Souhlasíte se zákazem pořádání hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí mimo vyhrazená místa a akce se souhlasem orgánu ochrany přírody v celém NP?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
6. Souhlasil byste s dalším zpřísněním výkonu státní správy s ohledem na vyšší stupeň ochrany přírody (např. výstavby)?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
7. Týkala by se Vás případná ztráta zaměstnání v důsledku omezení některých podnikatelských aktivit (jako je např. snížení těžby dříví, přírodních materiálů, atd.)?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
8. Souhlasíte se snížením příjmů obcí v důsledku osvobození od platby daně z nemovitosti z lesních pozemků na celém území NP?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
9. Domníváte se, že případné ekonomické ztráty by mohly být nahrazeny rozvojem služeb pro turistický ruch spojený se zvýšeným zájmem o NP?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
10. Očekáváte, že po případném zřízení NP bude snazší přístup k dotacím ze státního fondu životního prostředí (SFŽP) či z fondů Evropské unie (EU)?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
11. Očekáváte, že po případném vyhlášení NP bude Správa NP lépe pečovat o dané území včetně bezzásahové ve srovnání s dnešním hospodařením dosavadních velkých vlastníků lesa na tomto území (Lesy České republiky, Vojenské lesy a statky)?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
12. Domníváte se, že v zájmu zvýšení ochrany území by měl stát vykoupit od všech soukromých a obecních vlastníků jejich lesy a pozemky na tomto území, aby mohl být vyhlášen NP Křivoklátsko?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
13. Očekáváte, že po případném vyhlášení NP se stav lesa na dotčeném území zlepší?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐
14. Obáváte se zvýšení vzájemných střetů mezi Vámi a pracovníky ochrany přírody, případně se zájmovými ekologickými skupinami?	ANO	NE	NEVÍM
	☐	☐	☐

Příloha 1 Dotazník, 2. strana

15. Domníváte se, že zřízení NP Křivoklátsko bude mít vyšší nároky na státní rozpočet? ANO NE NEVÍM
16. Předpokládáte výrazné zvýšení rekreačního a turistického ruchu oproti současnému stavu? ANO NE NEVÍM
17. Myslíte si, že křivoklátským lesům, které jsou z převážné části produktem dlouhodobého hospodaření, prospěje víc ponechání přirozenému vývoji, než je pokračování v současném stavu hospodaření? ANO NE NEVÍM
18. Myslíte si, že je pro naši společnost prospěšné převést ekonomicky prosperující krajinný celek do systému závislého na státním rozpočtu? ANO NE NEVÍM
19. Víte, že v roce 2010 byl založen "Lesnický park Křivoklátsko"? ANO NE NEVÍM
20. Považujete založený Lesnický park Křivoklátsko - "Území pro přírodu i pro lidi" za vhodnou alternativu k národnímu parku? ANO NE NEVÍM

II. Na základě uvědomění si a zvážení výše uváděných skutečností vyjádřete závěrem Váš názor, zda je kvalita ochrany území dostatečně zabezpečena dosavadním způsobem v rámci stávající CHKO, Národních přírodních rezervací a Přírodních rezervací, nebo jste pro její další zvýšení zřízením Národního parku Křivoklátsko:

1. Domnívám se, že ochrana území je dostatečně zajištěna v rámci existence stávající CHKO, NPR a PR. ANO NE NEVÍM
2. Domnívám se, že ochranu území je třeba zvýšit, a jsem pro zřízení NP Křivoklátsko. ANO NE NEVÍM

III. Uveďte prosím (heslovitě), s jakými prohřešky vůči životnímu prostředí se na území CHKO setkáváte (např. nepovolené skládky, vjezd aut na lesní cesty, vypalování suché trávy, znečišťování vodních toků apod.) a jaké zlepšení očekáváte v případě vyhlášení NP.

IV. Identifikační část

- a. Odpovídal: muž žena
- b. Vaše stáří: do 30 let do 50 let nad 50 let
- c. Vaše vzdělání: základní středoškolské vysokoškolské
- d. Současné zaměstnání: dělník žena v domácnosti
 podnikatel student, učeň
 samostatný rolník nezaměstnaný
 důchodce ostatní zaměstnanci
- e. Bydlíte: a) trvale v uvažovaném území
b) přechodně v uvažovaném území

V. Chcete ještě něco dodat:

Anketní lístek nepodepisujte – šetření je anonymní!

Děkujeme za spolupráci!